

A Kartográfiai Szakosztály működéséről¹ **(Szakosztályelnöki beszámoló)**

A vezetésről

A Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaságnak (a korábbi Geodéziai és Kartográfiai Egyesületnek) 1974-től vagyok tagja. 1985-től szakosztály-összekötőként (a Kartográfiai Vállalatnál), 1990 tavaszától a Kartográfiai Szakosztály megbízott titkáráként, 1990 októberétől pedig szakosztályelnökként, az országos elnökség/választmány tagjaként is működöm. Több mint 20 éve állok a szakosztály élén. Végig a kezemben tartottam a rendezvényeink szervezését, a mindenkori titkárok segítették ezt.

Mivel 1992 januárjától az ELTE térképész tanszékén tanítok, akkor ideálisnak tűnt két titkár a két legnagyobb, a potenciális hallgatók szempontjából is legfontosabb intézménynél: Boholy Ágnes a Kartográfiai Vállalatnál és Buga László az MH TÁTI-nál honvédség térképészeti intézeténél. 1994-től Boholy Ágnes, majd 2004-től máig Hidas Gábor vállalta a titkári feladatokat. A választásokra készülve már tudom, hogy Gábor lemond. Mivel fiatalítani kellene, többekkel beszélgetve az új titkár személyéről Gede Mátyás (PhD) kollégámra gondoltunk, akinek később a szakosztály vezetését átadhatnám (feltéve, ha a mostani választáskor még bizalmat kapok az elkövetkező ciklusra is).

A működésről

Mi kell egy szakosztály aktív működéséhez? Helyszín, előadó, hallgatóság.

A rendezvények helyszíne leginkább a mindenkori munkahelyemhez kapcsolódott, így mindvégig ingyen tudtam szervezni a szakosztály-rendezvényeket, fizetendő teremdíj nélkül.

A kartográfia területén ismert és elismert szakemberként rendszerint sikerült szemeszterenként 3-4 előadót felkérnem.

Az 5–8 fős „megrögzött” törzshallgatói magon kívül pedig legalább ennyi nem rendszeres érdeklődővel kiegészülve a 10–20 fős hallgatóság mindig biztosította azt, hogy érdektelenség miatt nem maradt el előadásunk.

Nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy a Társaság megalakulásának 50. évfordulójára kiadott Emlékkönyvben áttekinthettem a Kartográfiai Szakosztály történetét, illetve a szakfolyóiratunk alapításának 60. évfordulójára megjelent Jubileumi különszámban vizsgálhattam a szakterületemnek a *Geodézia és Kartográfia*ban napvilágot látott publikációit.

Tanszéki honlapunkon (<http://lazarus.elte.hu>) az „Események” rovatban helyet kaptak a szakosztályunkkal kapcsolatos dokumentumok (<http://lazarus.elte.hu/hun/hunkarta/mfitt-kartografiai-szakosztaly/kartografiai.htm>): az említett 50 és 60 éves áttekintések; a 2001-es szakosztályvezetői beszámoló; a szakosztályvezetés (elnökök, titkárok) a kezdetektől napjainkig; az el-múlt bő 20 esztendő összes előadásának felsorolása a helyszínekkal, illetve az ezekhez kapcsolódó vetített prezentációk vagy a régebbiek esetében a megjelent GK-cikkek teljes anyaga.

Majdnem teljes a gyűjtemény: 1990 januárjától kerekén 100 előadás hangzott el, ezt megelőzően 1987 januárjáig további 4 (általam tartott) előadásról tudunk. Ezek gyűjtését, gondozását magam végzem, Zentai László tanszékvezető kollégám segít a közzétételben. Az

---

¹ Kézirat. A Szerkesztőség által átdolgozott változata megjelent a *Geodézia és Kartográfia* 2011/4 számában a Rendezvények rovat „Az MFTTT szakosztályok Intézöbizottsági beszámolóit” című részében, pp.: 23–24, amely a lapszám letöltésével elérhető a következő címen:
<http://www.fomi.hu/portal/index.php/szolgalatasaink/geodezia-es-kartografia>

anyag folyamatosan bővül, egyrészt az újabb előadások prezentációival, másrészt ahogyan a régebbi előadásokat kollégáim kérésre előkeresik. Jelenleg már közel 50 elérhető! Ha csak cikk formájában tudjuk fellelni ezeket, azt szkenneljük, és szövegfelismerővel beolvassuk.

Újabban az előadásokra nemcsak a *Geodézia és Kartográfia*n keresztül, hanem levelezőlistákon is felhívjuk a potenciális hallgatóság figyelmét. A felhívásokat az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék oktatói és hallgatói listáján, a Szarvas András működtette térképész, valamint az Orosz László gondozta térképbarát levelezőlistán is közzéteszük. Ily módon – bár a helyszín mindig azonos (az ELTE épülete) –, a hallgatóságot természetesen nem csak az ELTE oktatói és hallgatói adják.

A tagtoborzásról

A „fiatalítás” nehezen megy. Szinte csak a tudományos diákköri munkában részt vevő és a doktorandusz hallgatók azok, akik „beszervezhetőek”. Hosszabb távon reálisan tagként csak velük számolhatunk. Az előadásokat látogatók körében azonban fel-feltűnnek tanszékünk hallgatói és más szakosztályok tagjai is, sőt társaságunkon kívüliek is, a meghirdetett téma függvényében.

Képviselő, kapcsolattartás

Szakosztályunk tagjai aktív résztvevői az alábbi szervezetekben, testületekben folyó munkának is:

Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA),

Nemzetközi Tájfutó Szövetség (IOF),

MTA Földtudományok Osztálya,

árcaközi Földrajzinév-bizottság,

Magyar Földrajzi Társaság,

Térképbarátok Társulata.

Köszönetnyilvánítás

Végezetül nagy örömmre szolgál Buga László, a szakosztály korábbi titkára idei kitüntetése a Lázár Deák Emlékéremmel. Ezúton köszönöm felterjesztését a Jelölő bizottságnak, megválasztását pedig a Választmányt alkotó kollégáknak. (Örülök annak is, hogy volt példa az érem posztumusz adományozásra is, de törekedni kellene, hogy erre ne legyen szükség.) Jó alkalom ez a beszámoló arra is, hogy köszönetek mondjak Kenderes Dórának társaságunk ügyvezető titkárának az elmúlt bő 20 esztendőben elhangzott előadások adatainak pontosításához, Zentai László kollégámnak pedig ezek honlapi közzétételéhez nyújtott segítségével.

Budapest, 2011. február 22.

Márton Mátyás